

Sprawozdanie z działalności Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia w roku akademickim 2012/2013

Na przełomie września i października 2012 roku powstała struktura Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach. Powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia. Powołano Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia. Komisja Uczelniana została podzielona na dwa zespoły i jeden podzespół: Zespół ds. Jakości Kształcenia, Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz Podzespół ds. Kształcenia Nauczycieli. Komisje Wydziałowe przybrały podobną strukturę. W ich skład weszły dwa zespoły: Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia. Dodatkowo, w strukturze Wydziałowych Systemów Zapewniania Jakości Kształcenia znalazły się Kierunkowe Zespoły ds. Programów Kształcenia powołane dla każdego kierunku.

Działania podejmowane w roku akademickim 2012/2013 przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia

W roku akademickim 2012/2013 odbyło się dziewięć posiedzeń Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i trzynaście posiedzeń podzespołów. Uczelniana Komisja przygotowała pięć projektów dokumentów regulujących funkcjonowanie Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UJK. Były to: Projekt Uchwały w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (zmiana Uchwały Nr 27/2012), Projekt Zarządzenia w sprawie określenia szczegółowych zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia, Projekt Zarządzenia w sprawie zasad uruchamiania nowego kierunku studiów oraz wzoru formularza wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych, Projekt Zarządzenia w sprawie ogólnouniwersyteckich badań ankietowych, Projekt Zarządzenia w sprawie procedur wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Zaopiniowano sześć nowych programów kształcenia: filologia, specjalność filologia angielska – studia drugiego stopnia, dziennikarstwo i komunikacja społeczna – studia drugiego stopnia, turystyka i rekreacja – studia pierwszego stopnia, militarystyka historyczna – studia pierwszego stopnia, biotechnologia – studia drugiego stopnia, administracja – studia drugiego stopnia.

Od maja 2013 roku rozpoczęto wizytacje wszystkich wydziałów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach i filii w Piotrkowie Trybunalskim. Odbyto spotkania z Wydziałowymi Komisjami ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekanami i Prodziekanami wydziałów. Analizowano wybrane programy kształcenia i karty przedmiotu oraz dyskutowano nad bieżącymi problemami z obszaru jakości kształcenia. Szczegółowo została zaprezentowana i wyjaśniona nowa instrukcja karty przedmiotu. Wizytowano wydziały: Matematyczno-Przyrodniczy, Zarządzania i Administracji, Pedagogiczny i Artystyczny, Nauk o Zdrowiu, Humanistyczny, Nauk Społecznych Filii UJK w Piotrkowie Trybunalskim, Filologiczno-Historyczny Filii UJK w Piotrkowie Trybunalskim.

W trakcie roku akademickiego odbywały się szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne dla członków Uczelnianej i Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia i wszystkich zainteresowanych doskonaleniem systemu jakości kształcenia. Członkowie Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia szkolili członków Wydziałowych Komisji (przedmiotem był głównie program kształcenia i karty przedmiotu). Odbyła się również konsultacja z przedstawicielem Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Było to otwarte spotkanie zorganizowane na Wydziale Nauk o Zdrowiu, które dotyczyło bardzo różnych aspektów jakości kształcenia. Wcześniej członkowie Uczelnianej i Wydziałowych komisji skierowali do Pełnomocnika Rektora najważniejsze pytania, które stały się głównym przedmiotem dyskusji. Spotkanie trwało 3,5 godziny, a następnie odbyły się indywidualne konsultacje. Pani Profesor Renata Stojcka-Zuber odpowiadała dodatkowo na indywidualne pytania, które przygotowali członkowie Komisji ze wszystkich wydziałów.

Na początku roku akademickiego 2012/2013 utworzona została strona internetowa (zakładka) „jakość kształcenia”, którą gruntownie zmodyfikowano we wrześniu 2013 roku. Uwzględniono wszelkie sugestie członków Uczelnianej Komisji i Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia, a także pracowników z różnych wydziałów. Na stronie internetowej aktualnie zamieszczone są: opis Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w UJK, struktura WSZJK, składy wszystkich Komisji oraz zadania Uczelnianej Komisji, Wydziałowych Komisji, Kierunkowych Zespołów. Zamieszczone zostały także aktualnie obowiązujące dokumenty zewnętrzne i wewnętrzne w zakresie jakości kształcenia. Stworzono również miejsce, w którym usytuowane zostały najczęściej zadawane pytania dotyczące Jakości Kształcenia i odpowiedzi na nie. Sporządzony został harmonogram działań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i przedstawiony do akceptacji Jego Magnificencji Rektorowi UJK.

W maju 2013 roku został powołany Zespół ds. Opracowania Procedur Zapewniania Jakości Kształcenia. Wśród kluczowych opracowanych procedur zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach można wymienić:

1. Procedurę tworzenia, modyfikowania oraz likwidacji kierunków studiów i specjalności;
2. Procedurę tworzenia studiów podyplomowych i kursów dokształcających;
3. Procedurę monitorowania karier zawodowych absolwentów;
4. Procedurę upowszechniania informacji;
5. Procedurę procesu dyplomowania;
6. Procedurę obsługi toku studiów;
7. Procedurę ogólnouniwersyteckich badań ankietowych;
8. Procedurę weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia oraz oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych;
9. Procedurę oceny Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
10. Procedurę hospitacji zajęć;
11. Procedurę zapewniania studentom dydaktycznego, naukowego i materialnego wsparcia;
12. Procedurę oceniania studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych;
13. Procedurę odbywania i dokumentowania praktyk studenckich;
14. Procedurę oceny nauczyciela akademickiego;
15. Procedurę trybu i sposobu przeprowadzania egzaminów certyfikacyjnych z języków obcych;
16. Procedurę udziału studentów w zajęciach do wyboru;
17. Procedurę wprowadzania ocen do Wirtualnej Uczelni.

Każda procedura została przygotowana na druku „wzór procedury” wraz z załącznikami, w których znajdują się formularze oraz inne niezbędne druki oraz przedstawiona w zwięzłej

formie graficznej, ułatwiającej prześledzenie zakresów odpowiedzialności i zawartych w niej treści.

Wypracowane w Uczelni procedury przewidują prowadzenie okresowych, wewnętrznych samoocen jakości dotyczących warunków kształcenia, sposobów kształcenia oraz jakości wykształcenia.

Stosownie do powyższego, dla każdego elementu systemu jakości kształcenia zostały określone wymogi (ustawowe, jak i wewnętrzne, w Uczelni). Wskazano, jakie wytwarzane w Uczelni dokumenty (plany, programy, uchwały i decyzje organów jednoosobowych i kolegialnych, dokumenty itd.) będą stanowiły podstawę do oceniania każdego obszaru i elementu (prowadzonego zarówno w ramach tzw. „samooceny Uczelni”, jak i przez zewnętrzne agencje akredytacyjne, np. przez Państwową Komisję Akredytacyjną). Zostały także wskazane odpowiedzialne osoby funkcyjne Uczelni, w kompetencji których leży monitorowanie poszczególnych problemów i ich jakościowe rozwiązywanie. W konsekwencji powstał harmonogram stałych przedsięwzięć realizowanych w trakcie całego roku akademickiego.

Oprócz wyżej wymienionych zadań, Komisja opiniowała programy kształcenia przygotowane na konkurs: „Wzornictwo” (studia I stopnia), „Militarystyka historyczna” (studia I stopnia), Zdrowie Publiczne ze specjalnością medycyna ratunkowa i katastrof” (studia II stopnia), prowadziła konsultacje w sprawie raportu samooceny dla akredytacji instytucjonalnej, sformułowała zasady sporządzania rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości na wydziałach. Omówiono także dobre praktyki w zakresie podnoszenia jakości kształcenia na wydziałach. Opracowana została nową instrukcja do karty przedmiotu. Przygotowano rekomendacje dla Wydziałów po odbyciu wizytacji, opracowano wzór sprawozdań dla KZPK i WKJK.

Działania podejmowane w roku akademickim 2012/2013 przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia

Wszystkie komisje spotykały się systematycznie w ciągu roku akademickiego i złożone zostały sprawozdania z ich działalności w roku akademickim 2012/2013, zatwierdzone na Radach Wydziału. Do Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia wpłynęły sprawozdania z działalności Kierunkowych Zespołów ds. Programów Kształcenia.

Szczególnie ważnym zadaniem Komisji w roku akademickim 2012/2013 była analiza programów kształcenia, w tym kart przedmiotów, uwzględniająca: dobór metod, dobór literatury, określenie wymagań wstępnych, nakład pracy studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych oraz weryfikację metod oceny.

Działania Wydziałowych Komisji koncentrowały się również wokół opracowania dokumentacji w zakresie zapewniania jakości kształcenia specyficznych dla wydziałów, opiniowania nowych programów kształcenia z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy, monitorowania karier absolwentów oraz obsady kadrowej zajęć dydaktycznych, procesu dyplomowania i zabezpieczenia infrastruktury dydaktycznej. Komisje opiniowały harmonogramy i organizacje zajęć, przygotowały i koordynowały wydziałowe badania ankietowe oraz ich opracowanie.

W wyniku szczegółowej weryfikacji kart przedmiotów i ich zgodności z obowiązującymi przepisami przez Instytutowe Zespoły Kierunkowe ds. Programów Kształcenia i Wydziałowe Zespoły ds. Oceny Jakości Kształcenia przygotowane zostały rekomendacje koniecznych działań naprawczych w zakresie nieaktualnej literatury, niewłaściwego określenia wymagań wstępnych, nieprawidłowego sformułowania efektów przedmiotowych i braku odniesienia do efektów kierunkowych, nieadekwatnych metod oceniania w stosunku do form zajęć, oraz niepoprawnego przypisywania punktów ECTS.

Położono szczególny nacisk na szkolenie pracowników i pomoc w przygotowaniu poprawnych nowych kart przedmiotów.

Komisje Wydziałowe pracowały również nad doskonaleniem procesu dyplomowania, tj. zasadami przygotowania prac dyplomowych oraz egzaminów dyplomowych.

Analizowano również dostępność pracowników dydaktycznych, naukowo-dydaktycznych i administracyjnych dla studentów. Rekomendowano udostępnianie informacji na temat dyżurów i konsultacji, zarówno poprzez system elektroniczny, jak również w wersji papierowej, dostępnej na tablicach informacyjnych. Zachęcano pracowników do kontaktu poprzez Wirtualną Uczelnię, zarówno z indywidualnymi studentami, jak i grupami studentów.

Tematem obrad Komisji było także zacieśnienie współpracy między interesariuszami zewnętrznymi, a poszczególnymi wydziałami. Zaproponowano przygotowanie listy interesariuszy na każdym wydziale oraz zakresu współpracy z nimi, co znacznie ułatwiłoby śledzenie tego procesu w skali Uczelni, a nie tylko w skali wydziału.

Liczni członkowie Wydziałowych Komisji uczestniczyli w spotkaniu konsultacyjnym w zakresie jakości kształcenia z członkiem Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Nieliczne Komisje przygotowały plan działań naprawczych z harmonogramem ich wdrożenia. Część Komisji wstrzymała się z przygotowaniem planu działań naprawczych oczekując na wszystkie uczelniane procedury w zakresie jakości kształcenia.

Pełnomocnik Rektora
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

Sprawozdanie sporządziła: 26. 09. 2013

dr hab. Monika Springer, prof. UJK

(data, podpis)

PROREKTOR

Zatwierdził: 26. 09. 2013

prof. UJK Janusz Król

(data, podpis)